

Toll- og avgiftsdirektoratet

Juridisk avdeling

Saksbehandler

Terje Rabben Tlf.: 22 86 06 12 Faks: 22 86 02 24

Vår dato:

03.05.06

Deres dato:

17.01.06

Vår referanse:

2006/00212

Deres referanse

04/122 SA TFL

Arkivnummer:

301.3

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høring - Ny lov om toll og vareførsel

Toll- og avgiftsdirektoratet viser til Finansdepartementets brev av 17. januar 2006.

1. Generelt

Direktoratet er generelt positivt til lovutkastet. Den nye loven samler et fragmentarisk regelverk på en måte som vil gjøre reglene lettere tilgjengelig for brukerne, samtidig som den bidrar til en modernisering av lovgivningen.

2. Kommentarer til enkelte bestemmelser

Vi har kommentarer til en rekke av bestemmelsene i lovutkastet, og disse følger nedenfor. Vi gjør oppmerksom på at vi med ett unntak (utkastets kapittel 2), ikke kommenterer spesialmotivene.

Til § 1-1 Hva loven gjelder, definisjoner

Vi foreslår at følgende definisjoner utgår som unødvendige å legaldefinere:

- b) *Elektronisk datautveksling*
- h) *Melding*

Videre foreslår vi at ytterligere legaldefinisjoner utgår:

a) *Deklarant*. Begrepet har i dag et helt annet meningsinnhold enn det som lovutkastet legger opp til. Vi tror det kan skape misforståelser og vanskeliggjøre innføringen av et nytt ansvarsregime for toll å benytte begrepet på den måten utkastet legger opp til. Vi foreslår at ansvaret reguleres som i utkastet, men uten å benytte dette begrepet. Se for øvrig våre kommentarer til utkastets kapittel 2.

g) *Godsregistrering*. Begrepet forekommer kun i utkastets § 3-4, slik at behovet synes lite. Dessuten er vareførselsprosedurene under vurdering, og det er ikke hensiktsmessig å ha et begrep i loven som muligens går ut av bruk. Vi foreslår for øvrig at utkastets § 3-4 omarbeides slik at det benyttes kun "registrering". Legaldefinisjon skulle da være unødvendig.

n) *Tollskyld*. Begrepet forekommer kun i utkastets kapittel 2, og vi foreslår at definisjonen flyttes dit. Dette vil være mer opplysende for brukerne.

Vi foreslår endringer i følgende legaldefinisjoner:

c) *Fartøy*. I utkastet er "fartøy" og "luftfartøy" slått sammen til én definisjon ("fartøy"). I spesialmotivene til bestemmelsen heter det at den har praktisk betydning i forbindelse med lovens kontrollbestemmelser. Dette er bare delvis riktig. Transportmiddelbegrepene er sentrale i tollretten, og det er av vesentlig betydning å skille mellom de enkelte kategorier. Definisjonen av "fartøy" har

praktisk betydning bl.a. i forbindelse med lovens trafikk-, tollbehandling-, tollfritak-, refusjon-, kontroll- og straffebestemmelser, og forekommer et trettitalls steder i lovutkastet. Når luftfartøy er innlemmet i definisjonen av fartøy, medfører dette en rekke nye plikter og rettigheter for luftfartøy. Vi går ut fra at dette ikke er tilsiktet, og det vil uansett få store praktiske konsekvenser både for tollmyndighetene og luftfartsnæringen. Et annet forhold er at sonringen mellom fartøy og luftfartøy er beholdt i alle andre kapitler enn kapitlene 3, 4, 5 og 6. Vi vil også peke på at begrepene "fartøy" og "luftfartøy" er videreført i forslaget til ny merverdiavgiftslov, og at det vil være uheldig at de to lovene opererer med forskjellige definisjoner av samme vare. Vi foreslår derfor at begrepene "fartøy" og "luftfartøy" videreføres i lov om toll og vareførsel. Vårt forslag til legaldefinisjoner:

Fartøy: Ethvert transportmiddel til vanns.

Luftfartøy: Ethvert transportmiddel i luften.

Så vidt vi kan se er det nødvendig å endre "fartøy" bare i kapitlene 3, 4, 5 og 6. I kapitlene 8, 11,12,13 (unntatt § 13-3 a), 14 og 16 er sonringen mellom "fartøy" og "luftfartøy" beholdt.

e) *Fortolling.* Vi foreslår at det presiseres at det er snakk om en ufortollet vare, og at den frigjøres fra tollmyndighetenes befatning. I tollområdet synes overflødig, ettersom loven kun gjelder i tollområdet. Vårt forslag:

Fortolling: Tollbehandling som innebærer at en ufortollet vare frigjøres fra tollmyndighetenes befatning, og går over i fri disponering.

i) *Toll.* Utkastet benytter forskjellige betegnelser på Stortingets plenarvedtak i denne legaldefinisjonen og r) *Vare.* En tredje variant forekommer i utkastets § 1-4. Vi foreslår "Stortingets plenarvedtak om toll".

I gjeldende lov § 1 nr. 4 er "toll" definert som "toll og avgifter som oppkreves i henhold til tolltariffens bestemmelser", altså selve pengebeløpet som skal betales. Forslaget til legaldefinisjon i utkastet dekker ikke samme funksjon. Dette gir seg underlige utslag hvis man setter definisjonen inn i stedet for "toll" i for eksempel § 5-1. I nevnte bestemmelse er det selve pengebeløpet som menes. Et forslag som viderefører dagens definisjon er "Avgift som svares i henhold til "Stortingets plenarvedtak om tollavgifter".

o) *Tollskyldner.* Vi foreslår at det tas inn en henvisning til utkastets kapittel 2. Dette har sammenheng med vårt forslag om at definisjonen av *tollskyld* flyttes til kapittel 2. Vårt forslag:

Tollskyldner: Enhver som har tollskyld etter kapittel 2.

Til § 1-2 Lovens stedlige virkeområde

Begrepet "grensesamarbeid" i annet ledd er misvisende. Vi foreslår "grensetollsamarbeid" eller "tollsamarbeid med annen stat".

I tredje ledd foreslår vi at "kontrollsoner" erstatter "kontrollområder", ettersom begrepet kontrollsoner brukes i gjeldende tolllov og i de folkerettslige avtaler Norge har inngått. Begrepet er også alminnelig brukt i praksis. Faren for sammenblanding med den "tilstøtende sone" er etter vår mening ikke tilstrekkelig grunn til å endre på et begrep som har vært uproblematisk i bruk i mange titalls år. Se for øvrig våre kommentarer til kapittel 14.

Til § 1-3 Anvendelse av lovens kontrollbestemmelser på fremmed territorium

Lovens anvendelse på fremmed territorium omfatter mer enn bare kontrollbestemmelsene, jfr. gjeldende lov §§ 4 og 76, samt forskrifter gitt med hjemmel i §§ 4 og 81. Henvisningen til § 76 i utkastets spesialmotiver til § 1-3 første ledd synes således for snever. Vi foreslår at ”kontroll” utgår i paragrafoverskriften, samt at ”om kontroll” utgår i utkastets § 1-3 første ledd.

Til § 1-4 Lovens saklige virkeområde

Det virker lite treffende i første ledd å si at loven får anvendelse på en vare. Loven gjelder toll og vareførsel til og fra tollområdet, og vi foreslår at første ledd endres slik at dette fremgår. Vårt forslag:

Denne loven gjelder toll og enhver vareførsel til eller fra tollområdet

Til § 1-5 Tollmyndighetenes oppgaver etter denne lov

Begrepet ”fastsette” i første og annet ledd konsumerer etter vårt syn ”beregne”, slik at ”beregne” kan utgå.

Til § 1-7 Periodisering

Bestemmelsen i utkastet vil på flere punkter fastsette regler som ikke er i samsvar med gjeldende rett. I annet ledd er begrepet ”foreløpig deklarasjon” benyttet. Dette begrepet finnes ikke i gjeldende bestemmelse (tib § 2 nr. 7), og vil snevre inn reglene slik at en del tilfeller av frigjøring av varer etterlates i lovtomt rom.

Fjerde og femte ledd kommer delvis i motstrid med hverandre, ettersom situasjonene i femte ledd også vil falle inn under ordlyden i fjerde ledd. Videre er dagens regel om at frigjøringstidspunktet er avgjørende for tilfeller av midlertidig innførsel blitt borte. Dette vil skape praktiske problemer i forbindelse med tollekspedering av slike varer, og vi går ut fra at denne endringen ikke er tilsiktet.

Vi foreslår at bestemmelsen blir slik:

§ 1–7. Periodisering

(1) Med mindre annet er bestemt, skal toll svares etter de tollsatser som gjelder på det tidspunkt en fullstendig utfylt tolldeklarasjon er mottatt av tollmyndighetene.

(2) Er varen frigjort før fortolling har funnet sted, skal toll svares etter de tollsatser som gjaldt på det tidspunkt varene ble frigjort.

(3) Dersom varen deklarerer før den innføres, skal likevel toll svares etter gjeldende sats på innførselstidspunktet.

(4) For ulovlig innførte varer skal toll svares etter de tollsatser som gjaldt på innførselstidspunktet.

(5) Ved ulovlig disponering over varer som er innrømmet tollfritak etter kapittel 6, skal toll svares etter de tollsatser som gjaldt på det tidspunkt fritaket ble innrømmet. Ved annen ulovlig disponering over ufortollet vare, skal toll svares etter de tollsatser som gjaldt på det tidspunkt den ulovlige disponeringen tok til. Tollsatsen skal allikevel ikke være lavere enn den som ville kommet til anvendelse ved lovlig opptreden.

(6) Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om periodisering etter denne paragraf.

Til Kapittel 2 – Om tollskyld

Kapittel 2 i utkastet bygger for en stor del på EFs tollkodeks. Vi har vurdert både dagens konsoliderte tollkodeks og forslaget til ny kodeks (pr. 30.11.2005), og sammenlignet dette med

gjeldende norsk rett. Ansvarsreguleringen i utkastet, og kodeksens ansvarssystem, er noe annerledes bygget opp enn ansvarsforholdet etter gjeldende norsk rett, og for så vidt også forslaget til ny regulering i ny tollkodeks. En viss ulikhet vil det imidlertid måtte bli, all den tid prosedyrereglene i EU og Norge er noe forskjellige.

Departementet forutsetter at endringen av begrepsbruk og overgangen til en mer kasuistisk oppregning av den/de ansvarlige knyttet til bestemte situasjoner rundt innførsel og fortolling ikke innebærer "vesentlige endringer i reglens materielle innhold", se høringsnotatet side 59 andre avsnitt. Etter vår oppfatning innebærer lovforslaget noen materielle endringer i forhold til både gjeldende norsk rett og i forhold til gjeldende EF-rett som vi finner grunn til å påpeke.

For det første kan den som har gitt opplysninger i forbindelse med deklarerer av en vare bli ansvarlig, uavhengig av om vedkommende har hatt eller fortsatt har varen i sin besittelse (som er et krav i dag). Ansvar forutsetter imidlertid uaktsomhet eller forsett hos den som har gitt opplysningene. Videre kan den som har medvirket til ulovlig innførsel etter lovforslaget bli ansvarlig, uansett hva medvirkningen består i. Etter gjeldende rett må vedkommende ha hatt "omsorg" for varen ved innførselen. Vi støtter disse endringene, som gjør medvirkeransvaret klarere og mer fleksibelt.

Den andre store endringen er at dagens vareeierbegrep er byttet ut med EF-rettens deklaratantbegrep. Vi er enig i at begrepet "vareeier" ikke er godt egnet til å utpeke et ansvarssubjekt for plikten til å svare toll, men mener begrepet "deklaratant" også er egnet til forvirring, da dette begrepet i Norge brukes om den som rent faktisk sender inn deklarasjonen (som oftest en speditør). Det materielle innholdet i både vareeierbegrepet og EF-rettens deklaratantbegrep er at både den som føres opp som mottaker av varen på deklarasjonen og den som den deklarerer eventuelt representerer, blir ansvarlig. Vi foreslår derfor å bruke begrepene "deklarerer mottaker av varen" og "den som blir representert". Slik vi ser det, kan begrepet deklaratant også erstattes med andre begreper der dette er brukt andre steder i loven. De stedene der vi foreslår at begrepet "deklaratant" opprettholdes, er det i betydningen "den som har sendt inn deklarasjonen".

I utkastet § 2-4 er det tatt inn en bestemmelse om at dekning først skal søkes hos den eller de som forsettlig har overtrådt tollovgivningen. Dette forslaget innebærer en vesentlig realitetsendring i forhold til gjeldende rett. Det kan virke som en rimelig regel i forhold til publikum, men det må påpekes at dekningsregelen vil innebære betydelig merarbeid for tollmyndighetene ved at det nå vil bli tollmyndighetene som har bevisbyrden for å plassere overtredelsen i en bestemt skyldgrad. Etter gjeldende rett er det nok å konstatere at lovgivningen er overtrådt og at dette er gjort av en av de aktuelle ansvarlige. Dette prinsippet, at tollmyndighetene skal kunne forholde seg til for eksempel deklarerer mottaker uten å ta stilling til skyldgrad, har vært ansett som svært sentralt i tollretten. Vi foreslår derfor prioriteringsregelen strøket.

Utkastet inneholder videre noen feil/unøyaktigheter. For det første er det lite konsekvens i bruken av begrepene tollekspedisjon og fortolling. For eksempel kan det ikke være riktig at tollskylden oppstår allerede når varen tollekspederes, jf. utkastet § 2-2 (1) a. Videre er det slik at ordningen med tollekspedisjon for midlertidig innførsel med delvis tollfritak (§ 2-1 (1) a), som riktig nok finnes i EU, i Norge er organisert slik at importøren fortoller varen på ordinær måte, og senere får delvis refusjon ved gjenutførsel.

I forslaget har man adoptert EUs regler om ansvar som oppstår når varer er under tollmyndighetenes "tilsyn". Vi kan ikke se at det i dag er typetilfeller som vil falle inn under denne kategorien og som ikke er regulert eller kan reguleres andre steder. Vi foreslår derfor bestemmelsene fjernet. Det bemerkes i den forbindelse at EU har et noe annet system enn Norge,

ettersom det i EU ikke foreligger en plikt til umiddelbar tollekspedisjon eller innlegg på tollager ved innførselen.

Når det gjelder varer på tollager legger utkastet opp til at den som har latt varen fjerne, forbrukes osv. blir ansvarlig. Dette er en endring i forhold til gjeldende rett, der lagerholder er objektivt ansvarlig for varer som kommer bort. Det er imidlertid heller ikke i tråd med EF-retten, der det er den som faktisk fjerner varen m.m. som er ansvarlig.

Utkastet innebærer også flere tilfeller av dobbeltregulering. For eksempel er midlertidig innførsel regulert i § 2-3 andre ledd, men vil også omfattes av tollekspedisjonssituasjonen i første ledd. Det kan i dette tilfelle oppstå noe tolkningstvil om hvem som vil være ansvarlig ved midlertidig innførsel – den som har deklartert varen eller den som er pålagt å overholde at varen gjenutføres?

Forslaget til lovtekst er blant annet begrunnet i ønsket om mer kasuistiske ansvarsbestemmelser, etter modell fra EFs tollkodeks. Vi har ingen generelle motforestillinger mot å benytte en kasuistisk lovteknikk, og innser at dette kan bidra til bedret forutberegnelighet for ansvarssubjektene. På den annen side vil en slik teknikk stille store krav til lovgivers presisjonsnivå, ved at alle ønskelige tilfeller konkret må nevnes i regelverket. Det vil alltid være en viss risiko for at man utelater situasjoner som man ellers skulle ønske falt inn under regelverket, simpelthen fordi det er vanskelig å forutse alle situasjoner hvor ansvar kan være aktuelt. En kasuistisk lovteknikk vil også være mindre fleksibel i forhold til fremtidige endringen i tollvesenets prosedyrer. Slike prosedyremessige endringer vil i så tilfelle medføre behov for lovendring av ansvarsreguleringen, hvilket kan være både tungvint og tidkrevende. Vi har merket oss at også EU i forslaget til ny tollkodeks legger opp til en mer generell regulering av ansvaret, og knytter dette til normaltillfellene og tilfeller av irregularitet, fordelt på kun to ansvarsbestemmelser. EU synes altså også å fravike den mer kasuistiske inndelingen. Etter en helhetlig vurdering er vi således av den oppfatning at en mer generell regulering er å foretrekke.

I utkastet omhandler § 2-1 tilfellene der tollskyld oppstår, § 2-2 regulerer tidspunktet for når tollskyld oppstår, mens § 2-3 regulerer hvem som vil være ansvarlig for tollskylden i de ulike situasjonene som er nevnt i § 2-1. Tollkodeksen har en noe annen systematikk hvor både tilfellet, tidspunktet og den ansvarlige er regulert i samme bestemmelse. Vi mener man kan oppnå en regelforenkling ved å slå sammen tilfellene og tidspunktene for når tollskyld oppstår i en bestemmelse.

På bakgrunn av det som er beskrevet over, vil vi foreslå en ny regulering av ansvarsbestemmelsene som ligger tettere opp til både gjeldende norsk rett og til forslaget til ny tollkodeks.

I vårt forslag er fortollede varer, som utgjør den største og viktigste gruppen av tilfeller, av oversiktshensyn skilt ut som en egen kategori både ved beskrivelsen av typetilfellene/tidspunkt for tollskyld i § 2-1 (2) og ved beskrivelse av ansvarssubjektene i § 2-2.

I § 2-1 (3) og § 2-3 har vi samlet ansvarsbestemmelsene i de tilfellene der det er forføyhet uberettiget over ufortollede varer. Begrepet "lovens forpliktelser" vil bl.a. henvise til §§ 3-1 (1), 3-2 (1), 3-3 (1), 4-10 (1), 4-21 (2), og 4-25 (2).

§ 2-5 har vi ingen kommentarer til.

Kapittel 2. Om tollskyld

§ 2-1. Tollskyld

- (1) Tollskyld er en forpliktelse til å svare toll.
- (2) For varer som fortolles oppstår tollskyld når:
 - a. varen fortolles, eller
 - b. vilkår for tollfritak eller tollnedsettelse ikke lenger er oppfylt.
- (3) For ufortollete varer oppstår tollskyld når:
 - a. vilkår for midlertidig tollfritak i henhold til kapittel 6 ikke lenger er oppfylt, eller
 - b. lovens forpliktelser i forbindelse med innførsel, transport, lagring eller annen disponering av varen ikke overholdes.
- (4) Departementet kan gi forskrift om når tollskyld oppstår etter denne paragraf.

§ 2-2. Tollskyldner ved fortollet vare

- (1) For vare som fortolles, er den deklarererte mottaker av varen tollskyldner.
- (2) Der den deklarererte mottakeren representerer en annen juridisk eller fysisk person, er også den som er representert tollskyldner.
- (3) Dersom deklarasjonen er avgitt på grunnlag av opplysninger som fører til at tollskyld helt eller delvis ikke oppkreves, er også den som ved deklarasjonen har meddelt slike opplysninger til tollmyndighetene tollskyldner, dersom han visste eller burde ha visst at opplysningene var feilaktige.
- (4) Departementet kan gi forskrift om hvem som er tollskyldner etter denne paragraf.

§ 2-3. Tollskyldner ved ufortollet vare

- (1) Ved manglende oppfyllelse av vilkår for midlertidig tollfritak i henhold til kapittel 6, er den som er ansvarlig for å oppfylle vilkårene tollskyldner.
- (2) Ved manglende overholdelse av lovens forpliktelser i forbindelse med innførsel, transport, lagring eller annen disponering av varer, er den som er ansvarlig for å overholde forpliktelsene tollskyldner.
- (3) Den som har medvirket til manglende overholdelse av forpliktelsene eller vilkårene er også tollskyldner, dersom han visste eller burde ha visst at disse ikke var overholdt.
- (4) Den som har ervervet eller oppbevart varen er også tollskyldner, dersom han på tidspunktet da han mottok varen visste eller burde ha visst at forpliktelsene eller vilkårene ikke var overholdt.
- (5) Departementet kan gi forskrift om hvem som er tollskyldner etter denne paragraf.

§ 2-4. Solidaransvar for tollskyld

- (1) Dersom flere tollskyldnere har samme tollskyld, hefter de solidarisk overfor tollmyndighetene.
- (2) Departementet kan gi forskrift om solidaransvar for tollskyld etter denne paragraf.

Til Kapittel 2. Om tollskyld

Om bakgrunnen for bestemmelsene vises det blant annet til tolloven §§ 37 og 58. Kapitlet samler de sentrale bestemmelser om tollrettens pliktsubjekt, det vil si den som plikter å svare toll ved en gitt vareførsel. Regler om ansvar for tollene er i gjeldende rett knyttet til begrepet "vareeier", og dette begrepet er plassert flere steder i tolloven. Hovedregelen er gitt i tolloven § 37, der det heter: "Vareeieren, eller den som på hans vegne har omsorg for varen ved innførsel til tollområdet, er ansvarlig for toll [...]". Begrepet er legaldefinert i tolloven § 1 nr. 3, som "den som overfor tollvesenet er legitimert til å råde over en vare". I tillegg er det gitt ansvarsbestemmelser knyttet til enkelte andre subjekter i særlige situasjoner, slik som tolllagerholder ved irregulært uttak fra tollager (§ 52), avsender ved forpassing (§ 56 og medhjelpere/omsorgshavere ved selve innførselen (§§ 37 og 58). I utkastet til ny lov har man etter modell fra forslaget til ny tollkodeks fra EF søkt å samle

ansvarssubjektene i færre, mer generelle bestemmelser. Begrepsbruken er også ny, ved at plikten til å svare toll alltid er betinget av at det er oppstått en særskilt "tollskyld", og at denne tollskylden knyttes til en personlig debitor, en "tollskyldner". Tollskyldneren kan være en fysisk eller en juridisk person.

Utkastets introduksjon av nye begreper og ny reguleringsteknikk – til erstatning for tollovens vareeierbegrep – har som siktemål å skape klarhet og forutsigelighet på et område som har vært noe usammenhengende og til dels vanskelig tilgjengelig. Utkastet vil også ha den fordel at brukere flest dermed får et felles begrepsapparat å forholde seg til, enten det er norsk tollrett eller våre nabolands tollrett som skal anvendes. De materielle løsninger synes langt på vei å være sammenfallende, og utkastet innebærer heller ikke vesentlige materielle endringer i forhold til gjeldende norsk tollrett. De praktiske tilfeller der det har kunnet oppstå uklarhet, blant annet om suksesjonsansvar og god tro, vil med utkastets reguleringsteknikk kunne løses med utgangspunkt i bestemmelsenes ordlyd.

Utkastets bestemmelser om tollskyld er tilpasset innarbeidede begreper som benyttes i internasjonal vareførsel, deriblant dem som benyttes i formularer som Enhetsdokumentet (*Single Administrative Document*) etter SAD-konvensjonen (*Convention on the Simplification of Formalities in the Trade of Goods, of 22 May 1987*), opprinnelig inngått mellom EF og de daværende medlemslandene i EFTA. Enhetsdokumentet inneholder en rekke forskjellige rubrikker, som må utfylles i forbindelse med at varer deklarerer overfor tollmyndighetene. Utfylling kan skje elektronisk eller på papir, og informasjonsinnholdet er i prinsippet det samme enten deklarerer skjer manuelt eller via TVINN-systemet. Etter utkastet vil de opplysninger som settes inn i de enkelte rubrikkene, særlig Mottaker av varen, være avgjørende for hvem som vil falle innenfor den personkrets som skal anses som tollskyldnere. Dette er for øvrig i praksis den samme vurderingen som gjøres etter gjeldende rett.

I praksis vil importører ofte vurdere bruk av profesjonelle medhjelpere, både for å effektivisere egne rutiner og for å redusere økonomisk risiko. Tilsvarende vil speditører og andre som besitter særlig kompetanse på toll- og vareførselsområdet, kunne tilby tjenester som tilpasses handelslivets praktiske behov, både for å sikre teknisk gjennomføring av deklareringsrutinene, og for å besørge oppgjør overfor tollmyndighetene på importørens vegne, slik at toll og andre offentlige krav blir gjort opp korrekt og i tide. Utkastet åpner derfor for at speditører og andre som ønsker å tilby slike tjenester der toll- og avgiftskrav gjøres opp på andres vegne (indirekte representasjon), selv vil kunne stå som ansvarlig overfor tollmyndighetene ved å føre seg selv opp som mottaker av varen. Slik utkastets bestemmelser om tollskyld er formulert, vil det kunne utvikles nye tjenestetyper i den utstrekning det er behov for dette i handelsforhold, og speditørnæringen vil dessuten gi samme rammebetingelser som i våre naboland.

Utkastet søker i størst mulig grad å regulere ansvaret for toll på samme måte som i EFs tollkodeks, men tilpasser seg samtidig norsk lovgivningsteknikk og språkføring. Enkelte forskjeller i prosedyrene har også ført til at deler av EF-regelverket ikke er like aktuelt i Norge, og derfor er blitt utelatt. Dette gjelder bl.a. ordningen med midlertidig innførsel med

tollnedsettelse, der man i Norge i stedet for nedsettelse ved innførsel har en refusjonsordning ved gjenutførsel. Bestemmelsene i utkastets kapittel 2 er delt inn i 5 paragrafer, der den første gjelder henholdsvis *tilfellene* der tollskyld oppstår og *tidspunktet* for når tollskylden oppstår. De to neste paragrafene tar for seg *hvem* som er tollskyldner. Deretter følger to paragrafer om henholdsvis solidaransvar for tollskyld og en særregel om garantistens ansvar for å svare toll der varen sendes i henhold til internasjonale avtaler om tollforenklinger mv.

Det vises for øvrig til kapittel 10 i Generell del.

Til § 2–1. Tollskyld

Første ledd forklarer hva tollskyld innebærer.

Andre ledd fastsetter når, og i hvilke tilfeller tollskyld oppstår for varer som fortolles. *Bokstav a* fastsetter at tollskyld oppstår ved fortolling, noe som er den mest praktiske situasjonen ved innførsel av varer. Fortolling skjer ved at mottaker av varene, eller noen som opptrer på hans vegne, sender inn en tolldeklarasjon til tollmyndighetene. Når denne blir akseptert oppstår plikten til å betale, jf. også § 1-1 bokstav ... og § 4-20.

Bokstav b gjelder de tilfellene der det ved fortolling er gitt helt eller delvis tollfritak, og vilkårene for dette fritaket senere er brutt. Bestemmelsen vil praktisk ramme de tilfeller der det ved innførselen ble oppgitt visse egenskaper eller bruksformål som var avgjørende for tollnedsettelsen eller fritaket, og dette viser seg ikke å medføre riktighet. Eksempler er tollfri proviant som viser seg å bli brukt i innenriks trafikk, jf. § 5-2, eller landbruksvarer som likevel ikke oppfyller vilkåret om teknisk bruk etter § 5-7 (1) b.

Tredje ledd fastsetter når, og i hvilke tilfeller tollskyld oppstår i forhold til ufortollende varer. Dette omfatter blant annet tollekspederte (men ufortollende) varer, varer på tollager og innsmuglede varer. *Bokstav a* gjelder de tilfellene der det er gitt midlertidig tollfritak, og vilkårene for dette fritaket ikke lenger er oppfylt. Dette kan dreie seg om manglende overholdelse av vilkåret om gjenutførsel innen ett år, jf. §§ 6-1 tredje ledd og 6-2 andre ledd, men også bruk av varen i strid med andre vilkår i kapittel 6. Dersom f.eks. en hest blir innført for avlsformål, jf. § 6-2 (1) i, vil tollskyld oppstå dersom den i stedet blir brukt til travløp.

Bokstav b gjelder de tilfellene der andre av lovens forpliktelser i forbindelse med innførsel, transport, lagring eller annen disponering er overtrådt. Tollskyld vil i disse tilfellene oppstå ved selve overtredelsen. Typiske tilfeller vil være:

1. Brudd på plikten til å legge fram varen for kontroll ved innførsel (smugling), jf. § 3-1.
2. Brudd på førerens plikter ved innførselen, der disse bruddene har ført til at varer enten er eller kunne vært unndratt fortolling, jf. §§ 3-2, 3-3, 3-4 og 3-6.
3. Ulovlig disponering over ufortollet vare, jf. §§ 4-10 og 4-25, f.eks. ved ulovlig bruk av varer som ligger på tollager ved at varen tas i bruk eller bearbeides uten at et er gitt tillatelse til dette, eller bruk av forpasset eller transittert vare uten at varen er

lagt fram for tollmyndighetene. Det vil også være ulovlig disponering dersom en mottaker i Norge bruker en vare som vedkommende har fått noen andre til å smugle inn.

4. Uttak fra tollager i strid med § 4-30.

Oversikten er ikke uttømmende, men det er på den annen side heller ikke slik at et hvert brudd på forpliktelsene i loven vil medføre at tollskyld oppstår. Bestemmelsen sikter til de forpliktelsene som skal sikre riktig tollbehandling av varer ved innførselen.

Fjerde ledd gir departementet fullmakt til å gi nærmere bestemmelser om når tollskyld oppstår.

Til § 2-2. Tollskyldner ved fortollet vare

Bestemmelsen knytter seg til de typetilfellene som følger av § 2-1 andre ledd, og utpeker en tollskyldner for disse tilfellene, dvs. hvem som er ansvarlig. Tollskyldneren kan være en fysisk eller en juridisk person.

Første ledd regulerer den vanligste og mest praktiske situasjonen ved innførsel av varer, og innebærer at den som føres opp som mottaker på tolldeklarasjonen (SAD-dokumentet) er tollskyldner.

Andre ledd fastsetter at den som lar seg representere ved fortolling av varer vil være solidarisk ansvarlig for tollskylden med den deklarerende mottakeren. Dette tilsvarer ansvarsreguleringen i EFs tollkodeks ved såkalt "indirekte representasjon", men er innholdsmessig i det alt vesentligste en videreføring av vareeierbegrepet i gjeldende rett. Ett eksempel vil være at en speditør fører seg selv opp som mottaker på tolldeklarasjonen, selv om den reelle varemottaker er en annen. Speditøren vil her være tollskyldner etter første ledd, mens mottakeren vil være tollskyldner etter andre ledd.

Tredje ledd fastsetter at den som i forbindelse med deklarerende av en vare har gitt feilaktige opplysninger som fører til at tollskyld helt eller delvis ikke oppkreves, er tollskyldner i tillegg til varemottakeren, dersom vedkommende visste eller burde ha visst at opplysningene var feilaktige. Også etter gjeldende rett ville "den som har opptrådt på hans [vareeiers] vegne" være ansvarlig, men bare i den grad han fremdeles hadde varen i sin besittelse. Det vil ikke lenger være et vilkår for ansvar at den som har gitt de feilaktige opplysningene har varen i sin besittelse på det tidspunktet feilen oppdages. Bestemmelsen er i samsvar med ansvarsreguleringen i EFs tollkodeks.

Fjerde ledd gir departementet fullmakt til å gi nærmere bestemmelser om hvem som er tollskyldner etter denne paragrafen.

Til § 2-3. Tollskyldner ved ufortollet vare

Bestemmelsen knytter seg til de typetilfellene som følger av § 2-1 tredje ledd, og utpeker en tollskyldner for disse tilfellene, enten denne tollskyldneren er en fysisk eller en juridisk person.

Første ledd fastsetter at den som er ansvarlig for oppfyllelse av de vilkår som er gitt i forbindelse med midlertidig tollfritak etter kapittel 6, er tollskyldner dersom vilkårene ikke oppfylles. Bestemmelsen må sees i sammenheng med § 4-25, som innebærer at den som

ønsker å disponere over en tollekspedert vare på en annen måte enn angitt ved tollekspedisjonen, plikter å inngi ny deklarasjon. Tollskyldner etter denne bestemmelsen vil således være deklarerert mottaker av varen, evt. også den som reellt sett har mottatt varen ved innførselen.

Andre ledd fastsetter at den som har ansvar for å overholde andre forpliktelser etter loven blir tollskyldner dersom vedkommende ikke overholder forpliktelsene. Dette vil være ulike personer i forhold til de forskjellige typetilfellene. Ved brudd på plikten til å legge fram varen ved innførsel, tollekspedere den eller legge den inn på tollager, dvs. smugling, vil plikten, og derved tollskylden, påhvile den som faktisk innførte varen. Tollagerholder vil være tollskyldner dersom han ikke overholder sine forpliktelser i henhold til § 4-30, men også den som rent faktisk tar varen ut fra lageret uten å tollekspedere den vil være ansvarlig, jf. § 4-10. Ved ulovlig disponering over en ufortollet vare i henhold til §§ 4-10 og 4-25, vil tollskyldner være den som faktisk disponerte varen. En senere erverver av varen i Norge vil imidlertid ikke være tollskyldner med mindre det foreligger uaktsomhet eller forsett, se fjerde ledd. Oppbevaring av en vare vil også være regulert i fjerde ledd.

Tredje ledd fastsetter at den som medvirker til brudd på de reglene som det henvises til i første og andre ledd også er tollskyldner dersom vedkommende visste eller burde ha visst at forpliktelsene eller vilkårene ikke var overholdt. Regelen om medvirkning er ny i forhold til gjeldende rett, og er ment å ramme aktiv medvirkning til de nevnte regelbruddene. Ren oppbevaring av varer vil i stedet bli behandlet i fjerde ledd.

Fjerde ledd fastsetter at den som har ervervet eller oppbevart varer som er innført i strid med de reglene det er henvist til i første og andre ledd, også er tollskyldner dersom vedkommende visste eller burde ha visst at forpliktelsene eller vilkårene ikke var overholdt. Det siktes her for det første til situasjoner der noen kjøper smuglede eller midlertidig innførte varer i Norge. Bestemmelsen viderefører på dette området gjeldende rett slik den er tolket i rettspraksis. Oppbevaring av varer gir i seg selv ikke grunnlag for tollplikt etter gjeldende rett. Endringen er imidlertid gjort for å harmonisere norsk rett med EF-retten, og er begrenset til å gjelde den som har utvist skyld i forbindelse med ervervet av den ufortolte varen.

Femte ledd gir departementet fullmakt til å gi nærmere bestemmelser om hvem som er tollskyldner etter denne paragrafen.

Til § 2–4. Solidaransvar for tollskyld

Bestemmelsen gjelder solidaransvar for tollskyld, i de tilfeller der det er flere tollskyldnere. Bestemmelsen er en videreføring av gjeldende rett, og tilsvarende solidarregel finnes i EFs tollkodeks artikkel 213 og forslaget til ny tollkodeks artikkel 56.

Første ledd fastsetter at dersom det er flere tollskyldnere som har samme tollskyld, skal de hefte solidarisk overfor tollmyndighetene.

Annet ledd gir departementet fullmakt til å gi nærmere bestemmelser om solidaransvar for tollskyld.

Til kapittel 3. Trafikken til og fra tollområdet

I utkastet er til eller fra "utlandet" erstattet av til eller fra "tollområdet". Dette er en endring som innebærer mange transportmidler (i første rekke fartøy) som i dag faller utenfor reglene om meldeplikt, vil få meldeplikt. De mest praktiske eksemplene er trafikk til og fra olje- og gassfeltene i Nordsjøen (både fartøy og luftfartøy), samt fiskefartøy.

Det er ikke ønskelig å innføre meldeplikt for alle disse transportmidlene, ettersom dette vil innebære en uforholdsmessig byrde både for aktørene og tollmyndighetene. På den annen side ser vi det som ønskelig at hovedregelen er meldeplikt, men at unntak kan fastsettes i forskrift. Med unntak av § 3-4, hjemler ikke forskriftsfullmaktene i kapittel 3 fritak. Vi foreslår derfor at dette innarbeides i siste ledd i §§ 3-2, 3-3, 3-5, 3-6 og 3-7.

Tilsvarende forskriftsfullmakt foreslås også innarbeidet i utkastets § 3-1 fjerde ledd. Dette for å kunne forskriftsfeste bl.a. det ulovfestede unntaket fra fremleggelsesplikten for fisk som norske fiskefartøyer fanger utenfor tollområdet og lander i Norge, samt innførsel av olje og gass fra kontinentalsokkelen.

Når det gjelder bruken av begrepet "fartøy", viser vi til vår kommentar til utkastets § 1-1 annet ledd c).

Til § 3-1 Melding og fremleggelse av vare for tollmyndighetene

Godsregistreringsordningen er under omlegging, og utviklingen går mot registrering av varene allerede ved innførselen. Det er derfor behov for hjemmel for å kunne pålegge registreringsplikt for den som bringer varer til tollområdet. Vi foreslår derfor nytt andre punktum i første ledd:

"Tilsvarende gjelder plikt til å registrere varene."

Videre foreslås "registrerings-" inntatt i annet ledd første punktum, samt i tredje og fjerde ledd.

I annet ledd foreslår vi at "bare" settes inn foran "... bringer med vare som:"

Til § 3-2 Bestemmelsessted ved ankomst i tollområdet

"Fartøy" foreslås endret slik: Annet ledd: "Fører av fartøy og luftfartøy...". Fører av kjøretøy som er på vei...".

Til § 3-3 Meldeplikt før ankomst til bestemmelsessted

Utkastet legger opp til at fartøy og luftfartøy skal melde seg før ankomst til sted i tollområdet, mens dagens regel er at det er tilstrekkelig å melde seg snarest etter ankomsten. Slik § 3-3 i utkastet er utformet, vil meldeplikten inntre ved passering territorialgrensen (først da gjelder loven, jfr. § 1-2).

Vi er usikker på hvilke konsekvenser denne endringen vil få for fartøystrafikken. Etter gjeldende rett er det tilstrekkelig å melde seg snarest mulig etter ankomsten. I praksis kan da fartøyet anløpe sted, for deretter kontakte tollmyndighetene når disse er tilgjengelig. Forslaget reiser spørsmål om hvilke muligheter det rent praktisk er for å få varslet tollmyndighetene før ankomsten; i første rekke

om tollmyndighetene har et system for å motta meldinger til alle døgnets tider. En annen side av dette er at overtredelse av meldeplikten vil være forbundet med straffansvar.

Vi anbefaler ikke at en regel om meldeplikt før ankomst innføres før den er konsekvensutredet.

”Fartøy” foreslås endret slik: Første ledd: ”Fører av fartøy eller luftfartøy...”. ”Fører av kjøretøy og tog...”

Til § 3-4 Tillatelse til lossing

Som nevnt i våre kommentarer til utkastets § 3-1 er godsregistreringsordningen under omlegging, og vi foreslår derfor en noe annen ordlyd i annet ledd.

”Fører av transportmiddel som ankommer tollområdet, eller den som handler på hans vegne, plikter å la medbrakte varer registrere i henhold til gjeldende bestemmelser.”

Videre foreslås ”registrering” inntatt i tredje ledd sammen med ”lossing”.

Til § 3-5 Tillatelse til lasting

”Fartøy” i første ledd endres ikke, og blir da gjeldende kun for skip. Annet punktum blir litt overflødig i forhold til forskriftsfullmakten i tredje ledd, og kan vurderes tatt ut.

Til § 3-6 Tillatelse, meldeplikt mv.

”Fartøy” i første ledd endres til ”transportmiddel”, samt at det tas inn ”herunder proviant” etter første komma. Annet ledd er overflødig i tillegg til henvisningen til §§ 3-2 til 3-4 i første ledd annet punktum.

Til § 3-7 meldeplikt ved avreise

”Fartøy” i første ledd endres til ”fartøy og luftfartøy”.

Til kapittel 4

I tittelen til første underoppdeling av kapittelet er begrepene tollforretninger og tollkreditt benyttet. Vi foreslår at sistnevnte utgår da det ikke er bestemmelser om tollkreditt i kapittelet. Når det gjelder tollforretninger, er dette et begrep som ikke lenger benyttes i praksis. I ”Utkast til reglement for tollvesenet” (Tollovkomiteén 1959) er begrepet definert som ”alle de gjøremål som er lagt til tollvesenet” (§ 1). I § 22 i tolloven av 1928 fremgår det at tollforretninger gjelder ”ekspedisjons,- opsyns,- og klareringsforretninger”. Begrepet har betydning kun i forhold til om det skal ytes særskilt vederlag fra publikum.

Vi foreslår at det vurderes å erstatte tollforretning med tolltjeneste. Etter vårt syn vil tolltjeneste omfatte alle tollvesenets gjøremål, og samtidig være mer opplysende.

Til § 4-1 Plikt til tollbehandling

Vi foreslår at passusen ”... på det tollsted som ligger nærmest lossestedet” i første ledd bokstav a går ut. Rutinene for tollekspedisjon av varer er ikke lenger slik at dette er et vilkår. Vi foreslår også at alternativet ”gjenutføres” utgår, da dette dekkes av alternativet ”tollekspedisjon”.

Det innføres i dag en rekke varer som ikke tollbehandles. Dette gjelder olje og gass fra kontinentalsokkelen, samt fisk fanget av norske fartøy. Vi foreslår at adgang til å gi fritak fra plikten til tollbehandling innarbeides i bestemmelsens tredje ledd: ”... herunder om fritak fra plikten til tollbehandling, tollekspedisjonsfrist...”

Til § 4-2 Tilbakeholdelse, lagring og tvangssalg mv.

Vi foreslår at passusen "... i skattebetalingsloven § 14–10." tas inn på slutten annet ledd, slik som i §§ 4-32, 16-12 og 16-14.

Til § 4-3 Åpnings- og ekspedisjonstid – særskilt vederlag for utført tollforretning

Vi viser til våre kommentarer ovenfor til begrepet "tollforretning", og foreslår at begrepet erstattes av "tolltjenester" (fem steder).

Til § 4-10 Deklareringsplikt ved innførsel

I tredje ledd foreslår vi at alternativet "... eller ved konkludent adferd" utgår. Alternativet er relevant ved oppfyllelse av melde- og fremleggelsesplikten (jfr. utkastets § 3-1), men ikke ved selve deklarasjonen.

Til § 4-11 Deklareringsplikt ved utførsel

Vi foreslår at "... til dette" i første ledd erstattes av "før varen utføres". Videre foreslår vi at tredje ledd utgår. Eksportkontrollavgivningen pålegger at tillatelsen skal være innhentet før selve utførselen, men det blir etter vårt syn ikke ønskelig at tillatelsen også i ethvert tilfelle skal være innhentet før tolldeklarasjonen. Selv om tillatelsen i de fleste tilfeller vil være på plass, vil det kunne forekomme at forholdet først blir avklart ved deklarasjonen. Tilsvarende gjelder ved en rekke andre varer hvor tollmyndighetene håndhever andre etaters regelverk ved utførsel.

Til § 4-12 Oppbevaring av meldinger

Forskriftsfullmakten i annet ledd bør også hjemle fritak fra selve oppbevaringsplikten.

Til §§ 4-13 – 4-17

Vi foreslår at §§ 4-14 – 4-17 utgår og at disse forholdene eventuelt reguleres i forskrift. Fullmakten i § 4-13 tredje ledd må da utvides noe, og vårt forslag følger nedenfor.

(3) Departementet kan gi forskrift om de vilkår som må være oppfylt for at det skal kunne gis tillatelse til bruk av elektronisk datautveksling, hvilke typer meldinger som kan overføres elektronisk, hvorledes overføringen skal skje, når elektroniske meldinger skal anses være lagt frem, hvilke plikter som kan pålegges brukeren for å ivareta meldingssikkerheten, nettverksleverandørens plikter i forbindelse med utvekslingen, samt tillatelsens øvrige innhold

Til § 4-20 Frigjøring av ufortollet vare til fri disponering – fortolling

Overskriften virker noe tung med både "frigjøring" og "til fri disponering". Vi foreslår at "til fri disponering" utgår. I første ledd foreslår vi at "i tollområdet" utgår som overflødig, ettersom loven kun gjelder i tollområdet.

Til § 4-21 Sending av ufortollet vare til sted i tollområdet – forpassing

Vi foreslår at siste alternativ i tredje ledd utgår. Forpassing er i seg selv tollekspedisjon, og det er ikke noe vilkår for forpassing at varen allerede er tollekspedert.

Til § 4-22 Sending av ufortollet vare gjennom tollområdet – transittering

Både overskriften og første ledd henspeiler på at det er kun transport gjennom tollområdet som omfattes. Transitteringsordningene omfatter imidlertid også transporter som enten startes eller avsluttes på tollområdet, og bestemmelsen bør omfatte også disse tilfellene. Vårt forslag til overskrift:

Grensekryssende sending av ufortollet vare – transittering.

Videre vårt forslag til ordlyd i første ledd:

”Ufortollet vare kan sendes gjennom eller til sted i tollområdet dersom tollmyndighetene gir tillatelse til det. Tillatelse til transittering skal gis på de vilkår som følger av den ordning som benyttes, og i samsvar med de internasjonale avtaler som Norge har inngått om slik forsendelse av varer.”

Transitteringsordningene inneholder en rekke prosedyrebestemmelser som det er behov for å gjennomføre i norsk intern rett. Vi foreslår at forskriftsfullmakten i annet ledd også hjemler gjennomføring av slike bestemmelser, for eksempel ved inkorporering. Vårt forslag til ordlyd:

(2) Departementet kan gi forskrift om transitteringsordninger etter denne paragraf, herunder om gjennomføring av prosedyrer, elektroniske transitteringssystemer, autorisasjonsordninger og vilkår for disse, og ansvar ved brudd på transitteringstillatelse.

Til § 4-23 Tillatelse til utførsel

Vi foreslår at det tas inn i første ledd at den som har fått tillatelse til utførsel, også plikter å utføre varen. Forslag til ordlyd:

”Når tillatelse til utførsel er gitt, plikter den som har fått tillatelsen å sørge for at varen utføres.”

Vi foreslår at annet ledd går ut, jfr. våre kommentarer til utkastets § 4-11.

”Fartøy” i tredje ledd foreslås endret slik: ”... leveres til salg eller bruk om bord i fartøy eller luftfartøy...”.

I tillegg foreslår vi at forskriftsfullmakten i tredje ledd også omfatter adgang til å sette tidsfrist for utførsel av varene i forbindelse med at tillatelse gis. Vårt forslag kan inntas på slutten av tredje ledd: ”..., samt tidsfrist for å utføre varen”.

Til § 4-25 Adgang til å disponere over tollekspedert vare mv.

Gitt at vårt forslag om å skyve §§ 4-14 – 4-17 til forskrift, må henvisningen i annet ledd endres til ”... i samsvar med §§ 4-10 til 4-13.

Til § 4-26 Rett til gjenutførsel, avståelse mv.

Vi foreslår at ”deklaranten” i første ledd erstattes av ”mottakeren”. Videre foreslår vi en omskriving av første komma i annet ledd: ”Varen kan avstås til tollmyndighetene, ...”.

Til § 4-27 Tilbakeholdelse ved disponering i strid med tollekspedisjonen

Vi foreslår forskriftsfullmakten utvidet til også å omfatte adgang til å kreve dekket omkostninger knyttet til innhenting av varen (... knyttet til innhenting og lagerholdet.”).

Til underkapittelet Lagring av ufortollet vare

Tollovens bestemmelser om tollvesenets pakkhus og opplagssteder er ikke videreført i utkastet. Vi er enig i at dette ikke lenger har betydning for kommersiell lagring av ufortollete varer, men vil påpeke at tollmyndighetene fremdeles i en viss utstrekning vil måtte lagre ufortollete varer som er tilbakeholdt, avstått, beslaglagt mv. Selv om det neppe trengs lovhjemmel for selve lagringen i slike

tilfeller, foreslår vi at det vurderes inntatt en bestemmelse om dette av opplysningshensyn. I den forbindelse kan også ansvaret for slike varer fastslås (jfr. gjeldende lov § 45), samt forskriftsfullmakt til å gi nærmere regler om oppbevaring. Særlig sistnevnte kan ha interesse for publikum. Vårt forslag til ordlyd:

§ 4-n Tollmyndighetenes lagring av ufortollet vare

(1) Tollmyndighetene kan lagre ufortollete varer. For slike varer har det offentlige ansvaret som for betrodd gods.

(2) Departementet kan gi forskrift om tollmyndighetenes lagring etter denne paragraf.

Til § 4-30 Tillatelse til opprettelse og drift av tollager

Bestemmelsen i utkastet har et detaljeringsnivå som er i overkant av hva vi anser hensiktsmessig å ha i loven. Vi foreslår at mesteparten av innholdet i bestemmelsen skyves ned i forskrift og bevilling. Vårt forslag til ordlyd:

(1) Tollmyndighetene kan gi tillatelse til opprettelse og drift av tollager.

(2) Hvis de fastsatte vilkår ikke overholdes eller lagerholderen på annen måte gjør seg skyldig i misbruk, kan tillatelsen suspenderes eller trekkes tilbake.

(3) Departementet kan gi forskrift om tillatelse til tollager etter denne paragraf.

Til § 4-31 Kontroll med tollager

Første ledd foreslås flyttet til kapittel 13 (Alminnelige bestemmelser om tollkontroll), og vi foreslår en viss modernisering av ordlyden:

(1) Tollmyndighetene skal til enhver tid ha uhindret adgang til et hvert område eller bygning som er godkjent som tollager, samt andre steder hvor tollmyndighetene har gitt tillatelse til lagring av ufortollete varer. Tollmyndighetene kan foreta de undersøkelser som anses nødvendige.

(2) Departementet kan gi forskrift om tollmyndighetenes kontroll med tollager etter denne paragraf.

Bestemmelsens annet og tredje ledd foreslås flyttet ned i forskrift og bevilling.

Til § 4-32 Lagringstid mv.

Vi foreslår at også lagring hos tollmyndighetene omfattes av bestemmelsen; særlig er dette praktisk i forbindelse med realisasjon. Vårt forslag til ordlyd første ledd:

(1) Tollmyndighetene kan fastsette hvor lenge en vare kan lagres på tollager eller hos tollmyndighetene.

Til Kapittel 5 Tollfritak

Det praktiseres i dag et uhjemlet tollfritak for sendinger av lav verdi. For sendinger hvor toll og avgifter er under NOK 50, kreves ikke beløpet opp. I praksis er dette et fritak fra tollplikten, og bør etter vårt syn innarbeides i loven. Vårt forslag til bestemmelse:

§ 5-n. Varer av mindre verdi

(1) Toll skal ikke svares for varer av mindre verdi.

(2) Departementet kan gi forskrift om verdigrense, vilkår for, og omfanget av, tollfritak etter denne paragraf.

Til § 5-1 Varer til personlig bruk

Etter gjeldende rett er det ikke et vilkår for tollfritak at arvegods bare benyttes til personlig formål (dog fordrer EU-reglene ved forordning 918/83 at også arvegods skal være til personlig bruk). Ettersom det ikke fremgår av spesialmotivene at dette skal endres, foreslår vi at bestemmelsen endres slik at vilkåret ikke gjelder for arvegods.

Vårt forslag:

§ 5-1. Varer til personlig bruk

(1) Toll skal ikke svares for følgende varer:

- a. reisegods,
- b. brukt reiseutstyr som har tilhørt norske borgere avgått ved døden utenfor tollområdet,
- c. flyttegods,
- d. gaver bestemt for krigsfanger,
- e. premier, gaver og gavesendinger, samt brudeutstyr og bryllupsgaver.
- f. arvegods,

(2) Tollfritak etter første ledd bokstav a til e er betinget av at varen bare benyttes til personlig formål, og at den ikke utnyttes kommersielt.

(3) Departementet kan gi forskrift om vilkår for, og omfanget av, tollfritak etter denne paragraf.

Til § 5-2 Varer til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet

Når det gjelder deler og inventargjenstander til fartøy og luftfartøy som innføres sammen med dette og beholdes til bruk om bord i det samme fartøyet, er dette plassert i utkastets § 6-1 første ledd bokstav e. I sistnevnte bestemmelse er det imidlertid et krav om gjenutførsel, noe som ikke er i samsvar med gjeldende rett (og som heller ikke vil harmonere godt med praktiske forhold). Dette vil særlig utgjøre en realitetsendring som særlig vil gå utover norske fartøyer som ikke gjenutfører varer innen ett år.

Vi foreslår derfor at fritaket flyttes hit til § 5-2.

I tredje ledd er det gitt forskriftsfullmakt til proviantering i tilfeller der transportmiddelet forblir i tollområdet. Bestemmelsen omhandler imidlertid kun medbrakt proviant, ikke proviantering i Norge (som dekkes av § 4-23). Med utkastets ordlyd blir dette uklart, og vi foreslår derfor ”provisiantering” endret til ”proviant”.

Vårt forslag til bestemmelse med endringer understreket:

§ 5-2. Varer til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet

(1) Toll skal ikke svares for:

- a. proviant og forbruksvarer som medbringes og forbrukes om bord i fartøy eller luftfartøy under reise til og fra tollområdet og under opphold der,
- b. proviant som medbringes og forbrukes om bord i rutegående jernbanetog,
- c. forbruksvarer som medbringes og forbrukes om bord i andre rutegående transportmidler enn slike som er nevnt i a,
- d. deler, inventargjenstander og redskaper i fartøy og luftfartøy som berges til tollområdet,

e. deler og inventargjenstander til fartøy som innføres sammen med dette og beholdes til bruk om bord i det samme fartøyet. Tilsvarende gjelder for luftfartøy.

(2) Fritak for proviant og forbruksvarer etter første ledd gjelder bare transportmiddel i ervervsmessig virksomhet, og opphører fra den tid transportmiddelet går over i innenriks trafikk eller blir værende i tollområdet over lengre tid. Fritaket gjelder bare for den mengde som tollmyndighetene finner passende i forhold til fartøyet eller luftfartøyet art, besetningens størrelse, antall passasjerer, samt reises art og oppholdets varighet.

(3) Departementet kan gi forskrift om vilkår for, og omfanget av, tollfritak etter denne paragraf, herunder bestemmelser om tillatt kvantum, proviant i tilfeller der transportmiddelet forblir i tollområdet, samt nødvendige kontrollbestemmelser.

Til § 5-4 Varer fra særlige områder, varer som gjeninnføres mv.

Vi foreslår en mindre omstrukturering av bestemmelsen, i første rekke at utkastets bokstav a, b og g slås sammen til bokstav e. I tillegg foreslår vi at to ytterligere vilkår innarbeides. Dette gjelder ”Svalbard eller Jan Mayen med tilhørende farvann”, samt ”varer som er fremstilt eller fortollet her i landet og som gjeninnføres i uforandret stand,...”. Begge vilkårene er gjeldende rett; jfr. hhv tib §§ 11 nr. 27 og 11 nr. 23. Vårt forslag til ordlyd er slik:

(1) Toll skal ikke svares for:

- a. varer som innføres fra Svalbard eller Jan Mayen med tilhørende farvann, og som er fanget, utvunnet eller tilvirket der,
- b. varer av norsk opprinnelse, eller tidligere fortollede varer, som gjeninnføres fra Svalbard eller Jan Mayen etter bearbeiding eller reparasjon på disse steder, under forutsetning av at varene innføres direkte derfra og toll ikke er refundert ved utførselen,
- c. varer fra fangst eller fiske på havet utenfor tollområdet eller fra ubebodde strekninger i polaregnene, og som innføres direkte derfra,
- d. petroleumsprodukter fra norsk del av kontinentalsokkelen som innføres direkte derfra,
- e. varer som er fremstilt eller fortollet her i landet og som gjeninnføres i uforandret stand, under forutsetning av at toll ikke er refundert ved utførselen,
- f. varer som innføres av grensebefolkningen.

(2) Departementet kan gi forskrift om vilkår for, og omfanget av, tollfritak etter denne paragraf.

Til § 5-5. Ødelagte varer

Vi foreslår at vilkåret om at importøren må dekke kostnadene inntas i nytt annet ledd. Vilkaeret følger av gjeldende rett; tib § 11 nr.24. Vi foreslår at henvisningen til § 7-5 går ut, og erstattes av en løsning hvor vilkåret fremgår direkte av bestemmelsen.

(1) Toll skal ikke svares for vare som ødelegges før varen er frigjort fra tollmyndighetenes befatning.

(2) Tollfritaket er betinget av at varen på importørens kostnad tilintetgjøres under kontroll av tollmyndighetene eller annen offentlig myndighet

Til § 5-7. Varer til teknisk og vitenskapelig bruk mv.

Vi foreslår at "undervisning" tas inn i første ledd bokstav c for å klarere hjemle fritak etter UNESCO-konvensjonen. Videre foreslår vi at "Meteorologisk institutt og dets stasjoner" inntas samme sted. Det fremgår for øvrig av spesialmotivene at institusjonen omfattes. Vårt forslag:

- c) varer til undervisning og vitenskapelig bruk ved universiteter, høyskoler og Meteorologisk institutt og dets stasjoner,

Til § 6-1 Tollfritak ved midlertidig innførsel uten sikkerhetsstillelse

Vilkåret om utenlandsk eierskap for yrkesutstyr (første ledd bokstav b og c) skal slik vi forstår spesialmotivene fortsatt gjelde, men fremgår ikke av utkastets lovtekst. Vi foreslår at dette tas inn. Videre blir begrepet "tollskyldner" i bestemmelsen for upresist og snevert, og vi foreslår å erstatte dette med "importøren". Forskriftsfullmakten blir for snever da den ikke hjemler oppstilling av nye vilkår i forskrift. Nye vilkår må kunne stilles i forskrift dersom gjeldende rett skal kunne videreføres. For øvrig foreslår vi flere andre endringer i bestemmelsen for å kunne videreføre gjeldende rett. Disse er understreket i vårt forslag nedenfor:

§ 6-1. Tollfritak ved midlertidig innførsel uten sikkerhetsstillelse

(1) Tollfritak skal innrømmes uten sikkerhetsstillelse for følgende varer som innføres midlertidig:

- a. reisegods til personlig bruk ved midlertidig opphold i tollområdet,
- b. yrkesutstyr av mindre verdi, dersom varen eies og innføres av person bosatt eller hjemmehørende utenfor tollområdet, og utstyret skal brukes til oppdrag i tollområdet av importøren selv eller under dennes ledelse. Med unntak av håndverktøy, omfatter ikke fritaket utstyr som skal benyttes i transport i tollområdet, til industriell produksjon, emballering av varer, utnyttelse av naturrikdommer, eller til oppføring, reparasjon og vedlikehold av bygninger, eller til anleggsarbeid og lignende,
- c. produksjons- og kringkastningsutstyr for radio og fjernsyn dersom varen eies og innføres av person bosatt eller hjemmehørende utenfor tollområdet, såfremt utstyret skal brukes til oppdrag i tollområdet av importøren selv eller under dennes ledelse,
- d. varer som innføres til bruk under større ulykker og naturkatastrofer hvor det er behov for øyeblikkelig hjelp, samt varer som innføres til bruk for slike beredskapsøvelser. Kravet om gjenutførsel etter tredje ledd eller betaling av toll kan frafalles etter tollmyndighetenes skjønn for varer som er forbrukt under bergingsforetaket eller øvelsen.

(2) Tollfritak skal innrømmes uten sikkerhetsstillelse for følgende transportmidler og utstyr som innføres til midlertidig bruk:

- a. motorkjøretøy og tilhenger samt fartøy og luftfartøy, der disse ikke er registrert i Norge, og kun er til personlig bruk, og som innføres av person som har fast oppholdssted i et annet land, eller som for øvrig er gitt anledning til slik innførsel,
- b. motorkjøretøy og tilhenger, der kjøretøyet er registrert i utlandet, forutsatt at det brukes til ervervsmessig vare- eller persontransport, fra sted i utlandet til sted i tollområdet, eller fra sted i tollområdet til sted i utlandet. Kjøretøy som er registrert i et annet EØS-land, kan likevel brukes til ervervsmessig varetransport i tollområdet, så fremt det foreligger en tillatelse til dette utstedt av rette myndighet i registreringslandet. Kjøretøyet kan ikke eies eller føres av person bosatt i tollområdet,

- c. jernbanemateriell til transport av varer eller personer til eller fra tollområdet, under forutsetning av at det ikke benyttes til annen transport i tollområdet enn den som skjer i forbindelse med materiellets inn- og utførsel,
- d. containere til transport av varer til eller fra tollområdet, under forutsetning av at containeren ikke benyttes til annen transport i tollområdet enn den som skjer i forbindelse med inn- og utførsel.
- e. reservedeler og lignende som er bestemt til reparasjon av transportmiddel og utstyr nevnt i a til d, og som etter avsluttet reparasjon skal gjenutføres sammen med vedkommende transportmiddel.

(3) Tollfritak etter første og annet ledd er betinget av at transportmiddelet eller varen gjenutføres innen ett år regnet fra innførselen.

(4) Departementet kan gi forskrift om vilkår for, og omfanget av, tollfritak etter denne paragraf.

Til § 6-2 Midlertidig tollfritak mot sikkerhetsstillelse

Når det gjelder vilkåret om utenlandsk eierskap og begrepet "tollskyldner" viser vi til våre kommentarer til § 6-1 ovenfor (i § 6-2 har vi satt inn eierkravet i annet ledd). Unntaket for håndverktøy synes også uteglemt, og vi har tatt dette inn i første ledd bokstav a, annet punktum. Videre har vi tatt inn "eller skal brukes ved" i første ledd bokstav j. Slike varer er basert på utstillingskonvensjonen og har sin naturlige plass her, sml. tib. § 14 nr. 7. Vårt forslag innebærer også en viss oppspitting av utkastet. Årsaken er at etter gjeldende rett kreves det for midlertidig tollfritak for tilfeller omhandlet i vårt forslag bokstav c at det er utøveren selv som innfører utstyret. For tollfritak etter vårt forslag bokstav d er det ikke artisen, men selve foretaket som må innføre varen. De ulike vilkårene fremgikk ikke av utkastets ordlyd, men fremgår av vårt endringsforslag. Forskriftsfullmakten blir også for snever da den ikke hjemler oppstilling av ytterligere vilkår i forskrift, noe som er nødvendig for å videreføre gjeldende rett. For øvrig foreslår vi flere andre endringer i bestemmelsen, og disse er understreket i vårt forslag nedenfor:

§ 6-2. *Tollfritak ved midlertidig innførsel mot sikkerhetsstillelse*

(1) Tollfritak skal innrømmes mot depositum eller annen sikkerhetsstillelse ved innførsel av følgende varer som innføres midlertidig:

- a. yrkesutstyr av en samlet verdi utover det som kan innføres i medhold av § 6-1 første ledd b, som innføres av person bosatt eller hjemmehørende utenfor tollområdet, og utstyret skal brukes til oppdrag i tollområdet av importøren selv eller under dennes ledelse. Med unntak av håndverktøy, omfatter ikke fritaket utstyr som skal benyttes til transport i tollområdet, til industriell produksjon, emballering av varer, utnyttelse av naturrikdommer, eller til oppføring, reparasjon og vedlikehold av bygninger, eller til anleggsarbeid og lignende.
- b. vareprøver, modeller, mønstre og lignende som utelukkende innføres for fremvisning eller demonstrasjon med sikte på opptak av bestillinger av tilsvarende varer fra utlandet,
- c. utstyr for sirkus, tivoli og lignende virksomhet, som innføres av omreisende artister,
- d. utstyr og materiell som innføres til bruk ved teaterforestillinger og internasjonale kongresser, offisielle festligheter, idrettsstevner og lignende arrangementer av internasjonal karakter,

- e. varer som innføres for prøving, kontroll, testing og lignende i forbindelse med godkjenning av varer, samt varer som innføres for prøving og testing av varer som skal utføres,
- f. spesialverktøy, spesialinstrumenter, modeller og mønstre som innføres til bruk ved fremstilling av en bestemt vare eller vareparti som skal utføres, forutsatt at varene er stilt til disposisjon uten vederlag, av vedkommende utenlandske kjøper av varen eller varepartiet,
- g. instrumenter, apparater og lignende som innføres til bruk ved vitenskapelige forsøk,
- h. dyr for avlsformål,
- i. positiv kinematografisk film, filmkopi og tilsvarende medium, som innføres utelukkende for fremvisning for sensurmyndighet eller eventuell kjøper eller leier
- j. varer som er bestemt til fremvisning, demonstrasjon eller som skal brukes ved utstillinger, varemesser og lignende. Fritaket omfatter ikke varer som utstilles i butikklokaler og på varemesser som arrangeres i den hensikt å selge innførte varer, og heller ikke for alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer eller brensel,
- k. velferdsmateriell som innføres til bruk om bord i skip i internasjonal trafikk, eller ved velferdsstasjoner for utenlandske sjøfolk.

(2) Tollfritak etter første ledd bokstav a til i er betinget av at varen eies av person bosatt eller hjemmehørende utenfor tollområdet.

(3) Tollfritak etter første ledd er betinget av at varen gjenutføres innen ett år regnet fra innførselen.

(4) Departementet kan gi forskrift om tollfritak mot depositum eller annen sikkerhetsstillelse for varer som innføres midlertidig etter denne paragraf, herunder om tollmyndighetenes adgang til å fravike eller stille andre vilkår enn de som er nevnt i første og annet ledd.

Til § 6-3 Industrivarer som innføres for reparasjon eller bearbeiding og deretter gjenutføres

Vi foreslår at fjerde ledd flyttes til kapittel 8. Forbudet mot å utstede opprinnelsesbevis er ikke et vilkår for tollfritak. Plassering i kapittel 8 kan være i § 8-4.

Til § 6-4 Landbruksvarer som innføres for bearbeiding og deretter gjenutføres

Vi foreslår at begrepet "innenlands prosessering" i overskriften utgår. Dette er ikke et begrep som etter vårt syn bidrar til å opplyse hva bestemmelsen omhandler. Videre foreslår vi gjeldende gjenutførselsfrist inntatt i nytt annet ledd (den synes uteglemt). Forskriftsfullmakten bør også utvides til å omfatte at det må kunne stilles vilkår om søknad på forhånd. Vårt forslag til annet og tredje ledd:

(2) Tollfritak etter første ledd er betinget av at den bearbeidede vare gjenutføres innen 6 måneder regnet fra innførselen.

(3) Departementet kan gi forskrift om tollfritak mot depositum eller annen sikkerhetsstillelse for landbruksvarer som innføres midlertidig etter denne paragraf, herunder om at det på forhånd må søkes om tillatelse til bearbeidingen, om at det kan stilles krav til virksomhetens produksjonsforhold, lagerhold og organisering, om hva som skal regnes som vare av samme kvalitet og samme slag, samt om gjenutførselsfrist og krav til behandlingen av restprodukter.

Til § 6–5 Vare som tilintetgjøres i stedet for å bli gjenutført

Henvisningen i første ledd skal være til § 4-2 tredje ledd.

Til Kapittel 7 Grunnlag for beregning av toll

Vi foreslår at det innledningsvis tas inn en bestemmelse som presiserer at klassifiseringen er avgjørende for tollsatsen. I tillegg er det nødvendig med forskriftsfullmakt på dette feltet. Vårt forslag:

§ 7-n. *Klassifisering av varer*

- (1) Varer klassifiseres i samsvar med Stortingets plenarvedtak om toll.
- (2) Departementet kan gi forskrift om klassifisering av varer.

Til § 7-2 Toll etter verdi

Vi foreslår at begrepet ”ad valorem-toll” i overskriften utgår. Det er etter vårt syn tilstrekkelig med ”Toll etter verdi”.

Til § 7-4 Beregningsgrunnlaget for vare som gjeninnføres

Vi foreslår at begrepet ”utenlands prosessering” i overskriften utgår. Dette er ikke et begrep som etter vårt syn bidrar til å opplyse hva bestemmelsen omhandler, jfr. også vår kommentar til utkastets § 6-4.

Med unntak av reparasjon, omfatter ikke tollnedsettelsesreglene landbruksvarer. Dette fremgår i dag av tib § 17 nr.2, som ble endret ved stortingsvedtak 17. juni 2005 nr. 621 (i kraft 1 juli 2005). Vi foreslår derfor at det tas inn et nytt annet ledd i bestemmelsen:

(2) Med unntak av reparerte varer, gjelder ikke første ledd landbruksvarer. For landbruksvarer svares toll i samsvar med bestemmelser fastsatt i forskrift av Landbruks- og matdepartementet.

I første ledd foreslår vi at prosessene beskrives slik: ”... etter at den er reparert, brukt til fremstilling av annen vare eller på annen måte bearbeidet utenfor tollområdet...”

Til § 7-10 Varens transaksjonsverdi

I første ledd bokstav c foreslår vi at ”overdragelse” erstattes av ”rådighet over”. Dette er i samsvar med både gjeldende tollverdiforskrift og tollverdiavtalen som benytter uttrykket ”disposal”. Overdragelse blir etter vårt syn for snevert.

Første ledd bokstav d nr. 9 må endres for å unngå å komme i strid med tollverdiavtalen. Eneagent, eneforhandler eller eneimportør er i seg selv ikke tilstrekkelig for å konstatere avhengighet. Vi foreslår et nytt punkt e i første ledd:

Kjøper og selger som har et økonomisk interessefellesskap ved at den ene er eneagent, eneforhandler eller eneimportør for den andre, skal anses å være avhengig av hverandre hvis de omfattes av bokstav d i denne paragraf.

Til § 7-13 Deklarantens valg

Utkastet likestiller metodene i §§ 7-14 og 7-15. Valgfriheten strider mot Tollverdiavtalens tekst og dens hierarkiske oppbygning. Etter gjeldende rett er det kun importøren som har denne valgfriheten (jf. utkastets annet ledd), og ikke tollvesenet. Vi foreslår derfor en noe annen ordlyd i første ledd:

(1) Hvis tollverdien av de innførte varer ikke kan fastsettes etter bestemmelsene i §§ 7-10, 7-11 eller 7-12, skal tollverdien fastsettes etter bestemmelsene i § 7-14, eller når tollverdien ikke kan fastsettes etter denne paragraf, etter bestemmelsene i § 7-15.

Til § 7-16 Tollverdi fastsatt på rimelig måte

Passusen ”fastsatt på rimelig måte” har vist seg å volde litt problemer i praksis. Problemet er at enkelte oppfatter ”rimelig” som at det henspeler på resultatet av fastsettelsen (dvs. tollverdien), og ikke måten fastsettelsen skjer på. Den engelske originalteksten i Tollverdiavtalen er ”using reasonable means”; noe som har en noe annen betydning enn ”fastsatt på rimelig måte”. Vi foreslår derfor en omformulering av ordlyden i overskriften og første ledd.

§ 7-16 Alternativ tollverdi.

(1) Hvis tollverdien av de innførte varer ikke kan fastsettes etter bestemmelsene i §§ 7-10 til 7-15, skal tollverdien fastsettes på grunnlag av de opplysninger som er tilgjengelige i Norge og i samsvar med prinsippene i §§ 7-10 til 7-15.

Til § 7-17 Poster som inngår i tollverdien

Vi foreslår at passusen ”fastsatt etter § 7-10” legges til i overskriften. Dette for å klargjøre at tilleggene etter § 7-17 kun gjelder når tollverdien fastsettes etter metoden i § 7-10.

Videre foreslår vi at ”annen disposisjon” i første ledd bokstav d ” erstattes av ”rådighet over”. Dette for å bringe ordlyden i samsvar med tilsvarende begrep i utkastets § 7-10 (jfr. uttrykket ”disposal” i Tollverdiavtalen).

Til § 7-18 Poster som ikke skal inngå i tollverdien

Også her foreslår vi at passusen ”fastsatt etter § 7-10” legges til i overskriften. Dette for å klargjøre at bestemmelsen kun kommer til anvendelse når tollverdien fastsettes etter metoden i § 7-10.

Vi foreslår videre at passusen ”... som foretas etter innførselen av de innførte varer” i første ledd bokstav a erstattes av ”...som er utført i Norge på de innførte varer”. Dette for å presisere at det er kostnader til arbeid som utføres på de innførte varer i Norge (og som er inkludert i prisen for varen) som kan trekkes ut av tollverdien. Det er ikke selve innførselstidspunktet som er avgjørende, men at arbeidet er utført i Norge. Vi legger til at Tollverdiavtalen benytter ”... undertaken after importation on imported goods (vår understreking). Ordlyden i utkastet blir for vid, idet den ikke er begrenset til aktiviteter kun relatert til arbeid på selve varene.

Til kapittel 8 Preferansetoll

Vi foreslår at ”og opprinnelse” tilføyes i kapitteloverskriften for å gi bedre informasjon om hva kapittelet omhandler.

Videre foreslår vi at §§ 8-2 og 8-3 får underkapitteloverskriften ”Innrømmelse av preferansetoll”, og at §§ 8-4 og 8-5 får underkapitteloverskriften ”Preferensielle opprinnelsesregler”.

Til § 8-2 Preferansetoll på grunnlag av frihandelsavtale mv.

Vi foreslår at ordet ”skal” i første ledd utgår. Dette fremhever etter vårt syn bedre at vilkårene må være oppfylt før preferansetoll innrømmes. Videre foreslår vi at ”Varens” settes inn foran ”opprinnelsesstatus” i annet ledd annet punktum.

Forskriftsfullmakten i fjerde ledd foreslås flyttet ny § 8-4, ettersom selve opprinnelsesreglene reguleres der.

Til § 8-3 Preferansetoll på grunnlag av GSP

Også her foreslår vi at ”skal” i første ledd utgår, jfr. vår kommentar til § 8-2. Når det gjelder forskriftsfullmakten i fjerde ledd, foreslår vi at passusen ”..om de opprinnelsesregler som skal anvendes, og..” flyttes til ny § 8-4, jfr. tilsvarende kommentar til § 8-2.

Til § 8-4 Krav om preferansetoll og dokumentasjon av opprinnelse

Vi foreslår at det opprettes en ny § 8-4 med overskriften *Preferensielle opprinnelsesregler*, og at utkastets § 8-4 flyttes til ny § 8-5. Ny § 8-4 vil inneholde elementer hentet fra §§ 8-2 og 8-3. Dette er for å ta hensyn til at opprinnelsesreglene gjelder både ved innførsel til og utførsel fra Norge. Det kommer ikke tydelig frem i utkastet. Vi foreslår fire ledd i bestemmelsen:

§ 8-4. *Preferensielle opprinnelsesregler*

(1) Dersom en vares opprinnelse skal fastsettes med sikte på preferansetollbehandling skal opprinnelsesreglene, i gjeldende frihandelsavtaler, eller i det generelle preferansesystemet for utviklingsland (GSP) eller annen preferanseordning legges til grunn.

(2) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser til gjennomføring av opprinnelsesreglene i gjeldende frihandelsavtaler som skal gjelde ved innførsel og utførsel av opprinnelsesprodukter til og fra Norge.

(3) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser til gjennomføring av opprinnelsesreglene i det generelle preferansesystemet for utviklingsland (GSP), som skal gjelde ved innførsel og utførsel av opprinnelsesprodukter til og fra Norge.

(4) Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser til gjennomføring av opprinnelsesreglene i avtaler om preferanseordning som skal gjelde ved innførsel og utførsel av opprinnelsesprodukter til og fra Norge.

Til utkastet § 8-4 (foreslås som ny § 8-5)

I tredje ledd må ”av” strykes. I tillegg foreslår vi at ”fremleggelse av” settes inn, slik at leddet blir slik:

(3) Departementet kan gi forskrift om hvorledes krav om preferansetoll skal fremsettes og om fremleggelse av opprinnelsesbevis etter denne paragraf, herunder om tollmyndighetenes adgang til å gjøre unntak i enkelttilfeller.

Vi foreslår videre at fjerde ledd i utkastets § 6-4 flyttes hit.

Til § 8-10 Ikke-preferensielle opprinnelsesregler

I tredje ledd bokstav c og d foreslår vi at ”oppalet” erstattes med ”alet”. I samme ledds bokstav d foreslår vi at ”fangst” settes inn i tillegg til jakt og fiske, og at ”i et land” settes inn etter ”produksjonsprosesser” i bokstav h.

Til § 9-5 Nedsettelse av tollsats på industrivarer etter søknad

Utkastets § 9-5 gjelder forvaltningens adgang til å sette ned tollsatsen på industrivarer i enkelttilfeller etter søknad. Det følger av kommentarer til bestemmelsen i spesiell del side 189 at fullmakten er utformet med utgangspunkt i tolltariffens innledende bestemmelser § 12 og merverdiavgiftsloven § 70, dog slik at den ikke lenger kan benyttes til generelle nedsettelser. Etter Finansdepartementets brev av 8. desember 1999 og st.prp. 1 (1999-2000) er imidlertid ordningen med administrative tollnedsettelser for industrivarer opphevet med virkning fra 1. januar 2000. Fra samme tid ble tollfritak for landbruksvarer til teknisk bruk innarbeidet i tolltariffens innledende

bestemmelser § 11 nr. 33. Sistnevnte bestemmelse er foreslått videreført i utkastets § 5-7. Vi er etter dette usikre på hva utkastets § 9-5 er ment å regulere.

Til § 10-1 Handelstiltak mot dumping

I tredje ledd foreslår vi ”før” erstattet med ”tidligere enn”.

Til § 10-3 Handelstiltak mot subsidier

I tredje ledd foreslår vi ”før” erstattet med ”tidligere enn”.

Til § 11-1 Tollrefusjon ved gjenutførsel av bearbeidet vare

Vi foreslår at ”reparert eller” tas inn i overskriften for å presisere at også reparasjon også omfattes.

I spesialmotivene henvises det her generelt til tib § 19. Tib § 19 nr. 2 synes imidlertid ikke hensyntatt i utkast til lovtekst. I tib § 19 nr. 2 er det inntatt en bestemmelse som regulerer refusjon ved utførsel av varer til bruk om bord eller salg til passasjerer i fartøyer eller luftfartøyer, samt til oljevirkosomheten. Dersom dette ikke nevnes spesielt i loven vil slike vareførsler nå gå inn under den generelle regelen i § 11-1 bokstav a, noe som vil medføre at dagens begrensinger (blant annet mengdebegrensing på alkohol og tobakk) for slik vareførsel ikke videreføres. Dette vil innebære en realitetsendring som ikke synes tilsiktet. Dette er foreslått rettet opp ved en ny bokstav c. Videre er retten til refusjon forbeholdt næringsdrivende; dette foreslår vi også presisert. Fristregelen i gjeldende tib § 22 foreslås videreført. Vi foreslår også en presisering av at innlegg på tollager ikke i seg selv gir rett til refusjon; varen må være bestemt for utførsel. Videre bør forskriftsfullmakten omfatte også adgang til å stille nærmere vilkår; dette er spesielt relevant i forbindelse med proviant. Når det gjelder ordlyden i bestemmelsens overskrift blir denne noe misvisende, og vi foreslår derfor en endring her. Det forslås også enkelte mindre justeringer av ordlyden ellers. Vårt forslag:

§ 11-1 Tollrefusjon ved gjenutførsel av vare benyttet ved reparasjon eller bearbeiding

(1) Toll kan refunderes for vare som næringsdrivende tidligere har innført og fortollet, dersom varen benyttes som råvare, hjelpestoff eller halvfabrikata i næringsvirksomhet i forbindelse med virksomhetens fremstilling, reparasjon eller bearbeiding av ferdigvare, dersom ferdigvaren:

- a. utføres
- b. legges inn på tollager når varen er bestemt for slik utførsel som nevnt i denne paragraf, eller
- c. utføres til slik bruk m.v. utenfor tollområdet som anført i § 11-2 første ledd bokstav c og d.

(2) Tollrefusjonen skal svare til den toll som er betalt for de anvendte råvarer m.v. Toll kan refunderes også der det er benyttet andre varer enn de som er dokumentert innført, forutsatt at varene er av samme slag som de innførte.

(3) Tollrefusjon etter denne bestemmelsen er betinget av at den innførte varen gjenutføres eller legges inn på tollager innen 2 år etter innførselen. Krav om refusjon må være mottatt av tollmyndighetene senest 1 år etter at varen ble gjenutført eller lagt inn på tollager.

(4) Toll kan refunderes for svinn, dersom svinnet ikke kan utnyttes for andre formål.

(5) Departementet kan gi forskrift om refusjon av toll ved gjenutførsel av vare etter denne paragraf, herunder om tollmyndighetenes adgang til å gi fristutsettelse, fastsette minstebeløp, stille nærmere vilkår og frafalle vilkåret om gjenutførsel.

Til § 11-2 Tollrefusjon ved gjenutførsel av vare i uendret tilstand

Vi foreslår at "8-dagersalternativet" ikke innføres. Dette vil innebære en utvidelse av adgangen til refusjon av toll, og vi er usikker på hvilke konsekvenser dette vil ha. Et moment i denne sammenheng er at merverdiavgiftsreglene er koblet på tollreglene, og en utvidelse vil (med mindre det gjøres unntak) også omfatte refusjon av innførselsmerverdiavgift.

Når det gjelder innlegg på tollager og forskriftsfullmakten henviser vi til våre kommentarer til § 11-1. Vårt forslag til ordlyd er slik:

(1) Toll kan refunderes for innført vare som er fortollet, dersom varen i uendret og ubrukt tilstand:

- a. gjenutføres fordi den er feilsendt, feilbestilt, levert for sent eller ikke er i samsvar med bestillingen,
- b. gjenutføres i forbindelse med salg til kjøper utenfor tollområdet,
- c. gjenutføres til bruk eller salg om bord i fartøy eller luftfartøy, dersom slike varer og mengder kunne vært tildelt ufortollet i medhold av § 4-23
- d. gjenutføres til bruk i forbindelse med utforskning og utnyttelse av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor tollområdet, dersom slike varer og mengder kunne vært tildelt ufortollet i medhold av § 4-23
- e. legges inn på tollager når varen er bestemt for utførsel som nevnt i denne paragraf.

(2) Tollrefusjon etter denne bestemmelsen er betinget av at den innførte varen gjenutføres eller legges inn på tollager innen 2 år etter innførselen. Krav om refusjon må være mottatt av tollmyndighetene senest 1 år etter at varen ble gjenutført eller lagt inn på tollager.

(3) Departementet kan gi forskrift om tollrefusjon ved gjenutførsel av vare i uendret og ubrukt tilstand etter denne paragraf, herunder om tollmyndighetenes adgang til å gi fristutsettelse, fastsette minstepeløp, stille nærmere vilkår og frafalle vilkåret om gjenutførsel.

Til § 11-3 Delvis tollrefusjon

Vi foreslår at henvisningen i første ledd endres til § 6-1 annet ledd c og e. Videre foreslår vi at fristregelen i annet ledd går ut. Det er i dag ingen fristregel, og noe av bakgrunnen for det er at nedtrappingen med 5 % pr. måned gjør at tollbeløpet vil være "nedskrevet" etter 20 måneder. Da er det ikke noe å søke refusjon av.

Til § 11-4 Tollrefusjon ved gjenutførsel av proviant

Det fremgår av spesialmotivene at bestemmelsen gjelder til § 24 nr. 2, dvs. kompensasjonsordningen. Dette kommer etter vårt syn dårlig til uttrykk i bestemmelsen, som fremtrer en mer alminnelig bestemmelse for gjenutførsel av proviant. Dette siste er det ikke behov for. Utførsel av ufortollet proviant omfattes av utkastets § 4-23, mens det kan tilstås tollrefusjon ved utførsel av fortollet proviant etter §§ 11-1 og 11-2.

Det spesielle med kompensasjonsordningen er at det kan utbetales kompensasjon selv om fartøyet ikke har utført proviant fra Norge. Retten til kompensasjon er ikke knyttet til utførsel, men til fiske i fjerne farvann. Vi foreslår derfor en omarbeidet ordlyd.

§ 11-4. Kompensasjon for toll til fiske- og fangstfartøy registrert i Norge

- (1) Det kan utbetales kompensasjon for toll på proviant som er forbrukt om bord i fiske- og fangstfartøy registrert i Norge, og som driver fiske eller fangst i fjerne farvann.
- (2) Med fjerne farvann menes havområder hvor avstanden til norskekysten er 250 nautiske mil eller mer. Skagerrak, Kattegat og Østersjøen regnes ikke som fjerne farvann.
- (3) Departementet kan gi forskrift om kompensasjon etter denne paragraf, herunder om søknadsfrister, kompensasjonsbeløp og nærmere vilkår for kompensasjon.

Til § 12-1 Taushetsplikt

Etter utkastets første ledd omfatter taushetsplikten bl.a. ”noens bedriftsmessige forhold”. Vi oppfatter dette som en innstramming av adgangen til å gi opplysninger, ettersom tilsvarende gjeldende lov taushetsbelegger ”drifts- eller forretningshemmeligheter”. Etter vårt syn må ”hemmeligheter” være snevrere enn ”forhold”, slik at adgangen for eksempelvis media eller frivillige organisasjoner til å få opplysninger om en bedrifts import eller eksport vil innskrenkes. Vi har ikke innvendinger mot en slik innskrenking, men i fall den er tilsiktet bør det omtales i spesialmotivene.

I utkastets annet ledd bokstav f er det unntak fra taushetsplikten for opplysninger til politi mv. Etter første punktum omfatter unntaket overtredelser av tollovgivningen. Med ”tollovgivningen” må forstås tolloven med tilhørende forskrifter, samt plenarvedtaket om toll og forskrifter gitt med hjemmel i dette. Slike opplysninger kan gis uten spesielle krav til mistanke, eller spesielle krav til strafferamme.

Annet punktum regulerer overtredelser utenfor tollmyndighetenes forvaltningsområde, og skjerper kravene til både mistanke og strafferamme. Vi vil påpeke at ”(innenfor) tollavgivningen” og ”utenfor tollmyndighetenes forvaltningsområde” ikke er komplementære. Tollmyndighetenes forvaltningsområde omfatter bl.a. innførselsmerverdiavgiften, særavgiftene og håndhevelsen av en rekke restriksjoner. Vi foreslår at ”tollovgivningen” i første punktum erstattes av enten ”innenfor tollmyndighetens forvaltningsområde”, eller ”til bruk i straffesak” som i ligningsloven og utkastet til teknisk revidert merverdiavgiftslov.

I sjette ledd foreslår vi at i tillegg til fremmed stat tas inn ”...organisasjon på mandat fra De Forenede Nasjoner (FN) som Norge har akseptert som offentlig myndighet”. Bakgrunnen for forslaget er en sak hvor Norge fikk forespørsel fra UNMIK (FN) i Kosovo om utveksling av informasjon. Utenriksdepartementet og Finansdepartementet stilte seg begge bak vårt begrunnede ønske om å utveksle informasjon, selv om hjemmelsgrunnlaget ikke var klart. Ad tolkning kom man frem til at dette var innenfor tollovens bestemmelser. Vi foreslår imidlertid at dette nedfelles i loven fordi dette kan være en problemstilling som av og til vil være aktuell. Departementets brev om dette er datert 13.6.2005, ref 05/140 SL TRL/tis.

Til § 12-3 Underrettings- og hjelpeplikt overfor tollmyndighetene

Vi foreslår at ”tollforretninger” i første ledd erstattes av ”tolltjenesten”, jfr. våre kommentarer til utkastets kapittel 4.

Til § 12-4 Opplysninger om abonnement til telefonnummer mv.

Vi foreslår at ”eller den tollmyndighetene gir fullmakt” utgår. Delegasjon er i første rekke aktuelt fra direktorat til region, og dette fanges opp av det nye begrepet ”tollmyndighetene”.

Til § 12-13 Bindende forhåndsuttalelser

Vi kan ikke se at denne bestemmelsen passer i underkapittelet om endring, og foreslår den flyttet til underkapittelet om "Taushets- og opplysningsplikt" som ny § 12-5.

Til kapittel 13 Alminnelige bestemmelser om tollkontroll

Som nevnt i vår kommentar til utkastets § 4-31 foreslår vi den bestemmelsen flyttet hit til dette kapittelet.

Til § 13-1 Tollmyndighetenes undersøkelser mv.

I første ledd bokstav c foreslår vi "pakkhus" erstattet av "lager". Pakkhus er et begrep som ikke lenger benyttes.

Videre foreslår vi noen praktisk viktige kontrollbestemmelser flyttet opp fra tollovforskriften som nytt annet, tredje og fjerde ledd:

(2) Undersøkelse på person kan omfatte fullstendig avkledning og besiktigelse av kroppen (fra tlf. 3.2.3)

(3) Ved mistanke om at den kontrollerte skjuler narkotika i kroppen, kan tolltjenestemannen be den kontrollerte samtykke til urin- og/eller avføringsprøve. (fra tlf. 3.2.4)

(4) Personer som forsøker å unndra seg kontroll kan holdes tilbake med makt (fra tlf. 3.2.6)

Til § 13-3 Kontroll av vareførsel og transportmiddel

Vi foreslår at overskriften endres til "Kontroll av vareførsel mv.", slik at "transportmiddel går ut. Bestemmelsen omhandler riktignok kontroll av transportmidler, men ikke alle. Kontroll av jernbanetog omhandles i § 13-1, og overskriften kan derfor bli misoppfattet som uttømmende.

I første ledd bokstav a foreslår vi "fartøy" endret til "fartøy og luftfartøy".

I tredje ledd foreslår vi at "tollskyldneren" endres til "Mottakeren av varen". Retten til å være tilstede under undersøkelsen er ikke knyttet til plikten til å betale toll, men behovet i forbindelse med tollbehandling av varen. Tollskyldneren blir i denne sammenheng noe for vidtrekkende.

Til § 13-4 Kontroll av dokumenter mv.

Vi foreslår at det tas inn en henvisning til den generelle medvirkningsplikten den opplysningspliktige har etter gjeldende rett. Tomyndighetene har ofte behov for at den opplysningspliktige legger til rette og gir bistand slik at kontrollen kan gjennomføres. Da er det viktig å kunne vise til at loven gir vedkommende slik bistandsplikt. Et eksempel er å gi bistand slik at tollmyndighetene kan få tilgang på datasystemer og programvare som benyttes i forbindelse med oppbevaring av regnskapsmateriale, eller sørge for at nødvendig fagpersonale er tilstede i forbindelse med faglige spørsmål av betydning for kontrollen. Vårt forslag er basert på merverdiavgiftsloven § 46 første ledd annet pkt. og annet ledd, samt § 16-21 i utkastet til teknisk revidert merverdiavgiftslov, og foreslås tatt inn som nye tredje og fjerde punktum i første ledd:

"Det skal også gis fullstendige opplysninger om forhold som myndighetene finner kan ha betydning for kontrollen. Den opplysningspliktige og de personer som er i hans tjeneste eller bistår ham, skal yte nødvendig veiledning og bistand og gi adgang til kontor- og bedriftslokaler."

I fjerde ledd foreslår vi "den oppgavepliktige" erstattet med "den opplysningspliktige".

Til § 13-6 Plikt til å medvirke ved tollkontroll

Vi foreslår at henvisningene endres til §§ 13-1 og 13-3. Henvisningen til § 13-2 blir ikke riktig, ettersom den bestemmelsen ikke omhandler selve vareførselen.

Til § 13-7 Tollvakt

Vi foreslår at "fartøy eller annet transportmiddel" i første ledd endres til "transportmiddel". Fartøy er utvilsomt et transportmiddel.

Til Kapittel 14 Tollsamarbeid med annen stat

Bruken av begrepene "kontrollområde" og "kontrollsoner" er ikke konsekvent i kapitlet, og vi foreslår at begrepet "kontrollsoner" benyttes. Det kan se ut som at bruken av begrepene "territorium" og "område" er lite konsistent, og vi foreslår at bare "territorium" benyttes.

Til § 14-1 Håndhevelse av annen stats tollbestemmelser

Vi foreslår "kontrollområder" i første ledd, siste komma, endret til "kontrollsoner".

Til § 14-2 Fastsettelse av særskilt kontrollområde

Vi foreslår "kontrollområde" i overskriften endret til "kontrollsoner". Samme endring foreslår vi i første ledd (tre endringer), annet ledd (to endringer) og tredje ledd (to endringer).

Til § 14-3 Håndhevelse av norske bestemmelser på annen stats territorium

Vi foreslår "kontrollområde" i annet ledd endret til "kontrollsoner".

Til § 14-4 Tjenestemenn som utøver annen stats tollmyndighet

Vi foreslår "kontrollområde" i første ledd endret til "kontrollsoner".

Til § 14-5 Overgivelse av person til annen stats kontrollmyndighet mv.

Vi foreslår at "langs riksgrensen" i første ledd utgår. Begrepet virker overflødig, og kan skape uklarhet i forhold til kontrollsoner i sjøterritoriet.

Til Kapittel 15 Tilbakeholdelse av varer som krenker immaterialrettigheter

I tolloven § 39 er "vareeieren" et sentralt subjekt. I utkastet er dette begrepet erstattet av "tollskyldneren". Etter vårt syn kan ikke disse to begrepene brukes som synonymer. Tollskyldneren er den som er forpliktet til å svare toll, mens vareeieren etter gjeldende lov er en person som er legitimert til å råde over varen. Tollskyldner blir derfor et noe for snevert begrep i kapittel 15. I tillegg er ikke poenget i dette kapitlet å regulere ansvaret for toll, men å utpeke et subjekt som blir part i om forføyningen. Vi foreslår derfor at "tollskyldner" erstattes av mer hensiktsmessige begrep.

Til § 15-1 Midlertidig forføyning

I første ledd tredje punktum foreslår vi at "vares eier" erstattes av "varenes eier eller mottaker".

Til § 15-2 Varsel mv. ved tilbakeholdelse av varer

Vi foreslår at "tollskyldneren" i første ledd erstattes av "mottakeren av varen". I annet ledd foreslår vi at "den tollskyldige" erstattes av "mottakeren av varen" (to steder). Subjektet blir part i en prosess om immaterialrettigheter; ikke nødvendigvis ansvarlig for toll.

Til § 15-3 Tolldeklarering ved tilbakeholdelse av varer og ansvar for skyldig lagerleie

Vi foreslår at "Tolldeklarering" i overskriften erstattes av "Deklarering". Det er sistnevnte begrep som er benyttet gjennomgående i loven.

Bestemmelsen i utkastet blir litt uklar. For det første kan det se ut som om varemottakeren plikter å fortolle varer mens de holdes tilbake. For det andre blir annet ledd uklart fordi tvangssalg knyttes til frigjøring (fortolling), mens det avgjørende er om forføyningen er opphevet. Vi foreslår følgende ordlyd i bestemmelsen:

§ 15–3. Deklarering ved tilbakeholdelse av varer og ansvar for skyldig lagerleie

(1) Tollmyndighetenes tilbakeholdelse av varer endrer ikke plikten til å deklare varen, og til å svare toll og omkostninger. Saksøkeren er ansvarlig, ved siden av mottakeren av varen, for skyldig lagerleie, og skal varsles etter § 4–32 på samme måte som mottakeren av varen før varen kan tvangsselges på grunn av manglende betaling av lagerleie.

(2) Varen kan ikke tvangsselges etter §§ 4–2, 4–27 og 4–32 før forføyningen kan oppheves.

Til § 16-2 Ulovlig vareførsel mv.

Annet ledd: Vi foreslår at ”fartøy eller annet transportmiddel” erstattes av ”transportmiddel”.

Til § 16-9 Forenklet forelegg ved tollovertredelser mv.

Vi reiser spørsmålet om paragrafen bør omredigeres slik at forskriftsfullmakten kommer til slutt, som i resten av lovutkastet. Vårt forslag til nytt første, fjerde og sjette ledd:

(1) For tollovertredelser av mindre alvorlig art kan bøtelegging på stedet, eller i ettertid skje ved forenklet forelegg etter faste bøtesatser. I slikt forelegg kan straffebudet og det straffbare forhold betegnes ved stikkord eller på lignende måte.

(4) Forelegg som er skrevet ut på stedet, faller bort dersom det ikke straks vedtas. Er siktede under 18 år, kan det gis en kort frist for vedtagelsen av forelegget. For forelegg som er skrevet ut i ettertid, gjelder straffeprosessloven § 256 nr. 5 tilsvarende. Slikt forelegg faller bort dersom det ikke vedtas innen fristen.

(6) Departementet kan gi forskrift om bruk av forenklet forelegg etter denne paragraf, herunder hvilke tollovertredelser ordningen skal omfatte, bøtesatser, subsidiær fengselsstraff, inndragning og fremgangsmåten når forelegget skrives ut i ettertid.

Til § 16-10 Tilleggstoll

I første ledd foreslår vi at ”Den tollskyldige eller dennes representant” endres til ”Tollskyldner etter kapittel 2”. ”Den tollskyldige” er ikke et begrep som benyttes ellers i lovutkastet. Videre ser vi lite behov for å ta med ansvar for en representant som ikke selv vil være tollskyldner. Utkastets kapittel 2 vil nå fange opp de som tidligere var representanter, men ikke vareiere.

Henvisningen i første ledd til ”... tolltariffens innledende bestemmelser” foreslås endret til ”Stortingets plenarvedtak om toll”.

Til § 16-11 Adgangen til å representere den tollskyldige

Formålet med bestemmelsen er å regulere hvem som kan opptre som representant ved tollekspedisjon av varer. Selv om det ikke blir direkte feil å bruke begrepet ”tollskyldner”, synes vi det er både mer treffende og opplysnede å benytte ”mottaker”. I tillegg vil bruk av tollskyldner ikke omfatte utførselssituasjonene; noe som er omfattet i gjeldende rett. Vårt forslag til ordlyd:

§ 16–11. Adgangen til å representere mottaker eller avsender

(1) Personer som har opptrådt i strid med bestemmelsene i denne lov eller gjeldende forskrifter, eller i strid med meddelt tillatelse, eller som har gjort seg skyldig i annet straffbart forhold overfor tollmyndighetene, kan forbys adgang til å representere mottaker eller avsender ved tollekspedisjon av varer.

(2) Departementet kan gi forskrift om adgangen til å representere etter denne paragraf.

Til § 16-12 Tilbakeholdelse av ting til sikring av inndragningsbeløp og bøter

I annet ledd foreslår vi satt inn en passus som reflekterer bestemmelsen slik den er vedtatt endret i forbindelse med skattebetalingsloven. Spesialmotivene forklarer ikke hvorfor dette er endret, og vi finner det mest betryggende å opprettholde tidligere vedtatt ordlyd.

(2) Ting som er tilbakeholdt med hjemmel i denne paragraf, kan selges til dekning av det beløp tilbakeholdelsen gjelder, og påløpne omkostninger dersom beløpet ikke er betalt eller sikret på annen måte innen 1 måned etter at fastsettelsen av kravet er blitt endelig. Salget kan skje etter reglene om tvangssalg i skattebetalingsloven § 14–10.

Til § 16-14 Beslag, forvaring og utlevering mv.

I annet ledd er begrepet ”offentlige avgifter” benyttet. Dette er legaldefinert i gjeldende lov, men forekommer ikke i utkastet. Vi foreslår at det i stedet benyttes ”avgifter”. Det fremgår av forarbeidene at det er kun avgifter til statskassen som omfattes.

I annet ledd er ordlyden utformet slik at ting kun kan selges etter reglene i skattebetalingsloven (og ikke på annen måte). Dette vil innebære en realitetsendring som vi ikke anbefaler. Se for øvrig vår kommentar til utkastets § 16-12.

Til § 17-3 Endring i andre lover

I omtalen av endringene i merverdiavgiftsloven § 62, må henvisningen i sjettede ledd presiseres til ”...§ 7-4 første ledd bokstav c...”.

I omtalen av endringene i merverdiavgiftsloven § 64 er det et ”toll” for mye i ”tolltollskyldner”.

I utkastet til endringer i tvangsfullbyrdelsesloven § 15–13 foreslår vi endringer slik at begrepsbruken blir den samme som i utkastets kapittel 15. Vårt forslag til tvfbl. § 15-13:

”Til sikring av immaterialrettigheter kan retten som midlertidig forføyning mot mottaker av vare, beslutte at tollvesenet skal holde varer tilbake fra frigjøring, når innførsel av varen vil utgjøre et inngrep i en immaterialrettighet. Retten kan beslutte dette selv om mottakeren er ukjent. Forføyningen skal i så fall besluttes uten innkalling til muntlig forhandling, og det skal ikke fastsettes en frist for saksøkeren til å reise søksmål om kravet. Fra det tidspunkt tollvesenet holder varer tilbake i samsvar med forføyningen, får mottakeren av varen stilling som saksøkt.

For midlertidige forføyninger etter paragrafen her gjelder i tillegg til loven her reglene i lov om toll og vareførsel (toll- og vareførselsloven) §§ 15–1 til 15–4. § 15–9 gjelder ikke.”

Det vil også være nødvendig å gjøre en del endringer i skattebetalingsloven, samt i lov av 20. juli 1893 (vrakloven). Når det gjelder forholdet til skattebetalingsloven, registrerer vi at regler om

tollkravet og innkreving av dette er utelatt i utkastet. Dette fremgår bl.a. på side 122 i høringsnotatet. Vi påpeker at det i så fall bør tas en gjennomgang av utkastet opp mot endringene i tolloven slik de fremkommer i Ot.prp. nr. 38 (2004-2005), ettersom det i merknaden til § 35 i synes å være forutsatt at skattebetalingsloven ikke fullt ut dekker alle behov.

Til Plenarvedtaket § 2

Vi foreslår en endring av § 2 annet ledd slik at bestemmelsen også omfatter avtaler hvor Norge inngår en bilateral avtale. Vårt forslag til ordlyd:

(2) "... som fremforhandles mellom statene i Det europeiske frihandelsforbund EFTA og (n-land), og mellom Norge og (n-land).

Med hilsen

Marit Wiig
toll- og avgiftsdirektør

Toril Hagen
fung. avdelingsdirektør